

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVI.

ČÍSLO 1

JANUÁR 2018

Nový začiatok

Štedrá večera u Slováka - Mnohí ich neprijali - Chlieb pre dušu i telo
Služba duchovného v nemocnici - Pokoj ľuďom - Bludisko alebo cesta

Betlehemske svetlo, 24. decembra 2017

Koledovanie, 26. - 27. decembra 2017

Má ten pápež pravdu?

„Ale čo robit', keď môj muž to chce inak ako ja?“ Opýtala sa ma pred Vianocami istá farnička, keď som ju povzbudzoval k rodinnej svornosti a harmónii. Išlo o prežívanie Vianoc z hľadiska tradičných jedál a iných zvykov. Poradil som jej, aby ho počúvala, snažila sa pochopiť na základe jeho pôvodnej rodiny a aby dala vo svojom srdci priestor láske, nie svojim zvykom a predstavám.

A čo má robit' slovenský (ale aj poľský, maďarský, rakúsky...) kresťan - katolík, keď to jeho pápež vidí inak ako on? Túto otázku som si položil, keď som čítal Posolstvo Svätého Otca Františka na 51. svetový deň pokoja, 1. január 2018. Celé o migrantoch a utečencoch, ktorých pápež objíma a nám káže prijať. A vôbec nehovorí o kresťanských utečencoch, má na mysli všetkých!

Je ľahké povedať niekomu inému: „Daj priestor láske a nie svojim predstavám.“ Ale čo naše oprávnené obavy o našu identitu, o náš priestor, ba dokonca o našu vieru? My predsa nechceme, aby v Európe a už vôbec nie u nás vyhral islam... A kolíkí katolíci (veľmi zbožní) otázku migrantov chápu úplne inak, ako pápež... Kde je teda pravda? Čo robit', ako sa k tomu postaviť?

Niečo som naznačil vo svojom zamyslení na samotný deň pokoja, ktoré si však budete môcť prečítať až o mesiac. Keď som však spomínanej farničke povedal vyššie uvedenú radu, že má pochopiť muža na základe jeho pôvodnej rodiny, uvedomil som si, že aj Svätého Otca musíme chápať na základe jeho „rodiny“. Veď pochádza z talianskych rodičov, ktorí ako migranti zakotvili v Argentíne. A to je úplne iná skúsenosť ako byť celý život na „rodnej hrude“. Pápež nie je Európan a asi to tak je z Božieho riadenia. Cez neho nás náš Pán môže pozývať k získaniu nového postoja k celosvetovej Cirkvi i k celému svetu a jeho problémom. Nás, Slovákov a Európanov. Takto som začal uvažovať už pred Vianocami.

A potom prišla štedrá večera. Tradičné jedlá, naše, slovenské, dokonca rodinné. Vraj od vojnových časov sa v rodine môjho otca jedla ryža uvarená v mlieku. Ryže bolo v tom čase nedostatok, kupovalo sa

štvrt kila. Tak si ju dopriali aspoň na Vianoce. Dovezenú z Číny... Hlavným jedlom bol ako zvyčajne zemiakový šalát s rybou. Zemiaky - plodina, ktorú Európa, ba ani Ázia a Afrika nepoznali. Doviezli sme ju z Ameriky. Po pár storočiach je „naša“. Doslova slovenská, veď bez nej by neexistovali naše najtypickejšie jedlá, halušky či babky. Rybu sme mali tohto roku z Nórska. Lososa mám totiž veľmi rád. Úžasne chutil najmä v Rusku, na Kamčatke. Väčšina Slovákov však uprednostňuje kapra. Ten sa dostal na náš „tradičný“ vianočný stôl za čias prvej Československej republiky z juhočeských rybníkov.

Nuž, tradičné, typické slovenské Vianoce - povedal som si. A súčasne spomenul na pápežovo posolstvo, kde v tret'om bode hovorí o tom, že migranti môžu obohatiť život národov, ktoré ich prijímajú. Žeby mal ten Petrov nástupca nakoniec pravdu? Teda žeby som i ja mal prijať to, čo som poradil onej žene - dať vo svojom srdci priestor láske, nie svojim zvykom a predstavám? Aj tým o Európe či Slovensku, ba vlastne o Cirkvi a evanjeliu?

Váš farár Vladimír Slovák

Štedrá večera u Slováka

V pondelok 18. decembra sa každý obyvateľ Prievidze, ktorý mal na to chuť, mohol zúčastniť verejnej nahrávky relácie Večera u Slováka, tentoraz naozaj štedrej. Boli na nej totiž všetci štyria diskutujúci kňazi a jej súčasťou sa stal i hudobný program.

Natáčanie sa začalo po večernej sv. omši zhruba o 17:30. Po úvodných pokynoch moderátor - pán dekan Vladimír Slovák - udelil postupne slovo kapucínovi Jánovi Macejovi OFM Cap, prievidzskému rodákovi Miroslavovi Klimantovi, farárovi zo Sliača Dominikovi Markošovi i krupinskému farárovi Mariánovi Bublincovi. Kňazi sa zaoberali Božím slovom týkajúcim sa sviatku Božieho Narodenia, ale nezabudli ani na spomienky na Štedrý deň svojho vlastného detstva.

Božie slovo prednášané zvolenskou herečkou Luciou Letkovou a pretkávané vianočnými piesňami v podaní hudobníkov z Prievidze i okolia naladilo všetkých prítomných na vianočnú atmosféru. Hoci aj natáčanie televíznej relácie trvalo minimálne dvakrát viac ako jej reálne trvanie vo vysielaní a niektoré scény sa museli opakovať, všetci zúčastnení boli vďační za možnosť nahliadnuť do zákulisia „televíznej kuchyne“ prievidzského pána dekana Vladimíra Slováka.

Ten sa z účasti prítomného publika tešil. A nielen z toho. „Počas tohto podujatia sme vyzbierali 540 €, čo je suma, ktorá stačí na nahranie jednej klasickej Večere u Slováka,“ povedal. „Tá sponzorovaná Prievidžanmi bude odvysielaná na prvú fašiangovú nedeľu, čiže v čase, kedy práve vychádza januárové číslo Bartolomeja.“

Petra Humajová

Mnohí ich neprijali

Na 1. sviatok vianočný sa konala vo farskom kostole jasličková pobožnosť. Bartolomejčatá a prvoprijímajúce deti spolu s ďalšími predstavili príbeh Jozefa a Márie, ktorí hľadali prístrešok na prenocovanie.

Najskôr sa Jozef s Máriou zastavili na návčik zboru. Nepochodili, pretože zbor nestíhal nacvičovať. Prišli aj ku gazdinej, ale tá si chystala koláče na Vianoce pre rodinu. V obchodnom dome boli výhodné ponuky, no nespĺňali požiadavky dvoch putujúcich. Ani na fare nepochodili, pretože pán farár si akurát písal kážeň a nechcel byť rušený. Otázkou teda zostalo, kto prichýli Jozefa a Máriu, ktorá nosí pod srdcom Ježiša, keď tolko ľudí si nenašlo čas?

Krátke scény sa striedali s básňami a piesňami s vianočným motívom. Využila sa aj technika na krátke video, ktoré doplnilo predstavenie. A na záver bola vystavená Sviatosť oltárna, pri ktorej si ľudia sami mohli odpovedať na položenú otázku.

Text: Mária Pytlová,
Foto: Ján Jáger

Navštívili sme i pána prezidenta

Aj tento rok, v dňoch 26. a 27. decembra, navštívili naši koledníci vaše príbytky. Bolo ich takmer 90. A vďaka vášmu pozvaniu sme mohli ku vám prísť, zaviniť a požehnať vaše domovy.

Koledovať chodili prevažne deti z Piaristickej spojenej školy, ale pridali sa k nim aj deti z iných farností. Naši pátri (Ján, Marek a Michal), ale aj naši kapláni (Janko a Marián) nad nimi po celý čas držali svoju ochrannú ruku a spríjemňovali im koledovanie svojou prítomnosťou. Spoločnými silami vykoledovali 6613,93 eur, či už v navštívených rodinách, alebo pred kostolom. Tento rok sme mali možnosť zastupovať všetkých koledníkov na Slovensku u pána prezidenta, a tak sme sa 1. januára 2018 vybrali na návštevu do Bratislavy. Pán pre-

zident nás s radosťou prijal. V príhovore nám povedal, aké dobré je, že vieme obetovať svoj čas na pomoc iným. Veľmi si želal, aby sme sa mohli dostať aj my do Afriky, kde by sme videli, ako vyzbierané peniažky pomáhajú v projektoch, ktoré sa z nich podporujú.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás a tým zároveň aj Dobrú novinu podporili prijatím do svojich domovov, finančnými darmi, ale aj modlitbami.

Za koledníkov Eva Cagáňová

Birmovanci rozdávali radosť

Radosť rozdávaním rastie. V duchu tohto hesla si birmovanci pripravili program pre staré mamy a otcov, ktorých spoločne s rehoľnými sestrami Evou Duffkovou a Bernardou Diškantovou a pánom kaplánom Jánom Jágerom navštívili 23. decembra v Domove sociálnych služieb na Rázusovej ulici v Prievidzi.

Obyvateľom domova priniesli birmovanci radostnú novinu o narodení Ježiša. Na úvod jeden z birmovancov zahral na saxofóne skladbu Rolničky a potom nasledovali vianočné básne a višše. Na záver si všetci spolu so starými rodičmi zaspievali Tichú noc a rozdali im vlastnoručne vyrobené perníky s povzbudzujúcimi citátmi zo Svätého písma. Pán kaplán Ján Jáger sa s nimi pomodlil a všetkým udelil kňazské požehnanie.

„Urobiť v tomto období ľuďom radosť v podobe vyzdobených perníčkov, to som si naozaj užívala,“ hovorí birmovankyňa Mirian. „Atmosféra pri pečení, zdobení či samotnom rozdávaní perníčkov bola úžasná.“

„Pečenie perníčkov bolo naozaj super,“ pri-

dáva sa i Terézia. „Z nášho vystúpenia v domove dôchodcov som mala najskôr zmiešané pocity, ale nakoniec sme to zvládli. Som si istá, že aj našim divákom sa to páčilo a milo ich to prekvapilo, dokonca si s nami aj zaspievali.“

„Nikdy nevieme, či aj my o pár rokov neskončíme na ich mieste. Tiež by mi urobilo radosť, keby som videla, že sa o mňa niekto zaujíma a chce ma potešiť. Keď urobíme radosť druhým, budeme šťastní i my,“ dodáva Šárka.

Dôchodcom sa akcia veľmi páčila a my veríme, že birmovanci si ju zopakujú aj o rok.

Text: Eva Duffková FDC, Foto: Ján Jáger

Vianočná tržnica v telocvični

Originalita mladých i učiteľov nepozná hraníc. Mohli sme sa o tom znovu presvedčiť na 2. ročníku Vianočnej burzy, ktorá sa konala 20. 12. v telocvični našej školy. Okrem priestorov školskej telocvične burza súbežne prebiehala aj na 2. poschodí školy v jednotlivých triedach 1. stupňa a v triede 5.A, ktoré svojim finančným výt'azkom tiež prispeli k celkovej vyzbieranej sume.

Študenti a žiaci si so svojimi učiteľmi niekoľko dní i týždňov vopred pripravovali originálne výrobky, ktoré za symbolickú cenu predávali na spomenutej burze. Koláče a pečivo od výmyslu sveta, nádherné zdobené vianočné perníky, vianočná klobáska, vianočný punč, čokoláda a množstvo iných originálnych jedál a nápojov dopĺňali ručne výrobky, sviečky, mydlá, svietniky, voňavé girlandy a iné ozdoby na stromček.

Našli sme tu aj stánok s ručne vyrobenými šatkami s logom piaristov a mnohé iné zaujímavé výrobky. S nadšením sme obdivovali zručnosť a kreativitu študentov zo SOŠ, pretože ich výrobky nezapreli v sebe cit pre krásu. Atmosféru vianočných trhov dotvárala aj príjemná živá hudba. Vytvorila ju skupina našich nadšených študentov.

Ako učiteľ som si v tomto netradičnom prostredí pripadala občas i ako „chodiaca peňaženka“, ktorú z každej strany zvolávali predajachtiví žiaci a študenti, aby si nenechala ujsť práve ten ich tovar. Utrácať však bolo radosťou. Veď peniaze, spolu vyzbieraných 1700 €, poputujú do handlovského Hospicu sv. Lujzy, našej žiačky Aničky Jančekovej, organizácii Úsmev ako dar a tiež do Detského domova a prievidskej Charity - domu sv. Vincenta.

Darovať niečo zo srdca pre tých, ktorí majú menej, to je predsa poslanstvo Vianoc. Som hrdá na našu školu, jej žiakov, ich rodičov a učiteľov! Verím, že o rok sa na našej Vianočnej burze stretne všetci znova.

Text: Elena Blašková

Foto: Jakub Masár

U piaristov sa tvorili návrhy oblečenia

V týždni od 27. novembra do 1. decembra 2017 sa v priestoroch Piaristickej spojenej školy F. Hanáka konala výstava návrhov oblečenia pre slovenskú olympijskú výpravu a návrhov uniforiem pre členov ozbrojených síl SR.

Výstava bola v poradí druhou aktivitou realizovanou v rámci projektu Mladá armáda uchováva kultúrne dedičstvo (prvou aktivitou bol športový deň a beseda s olympijským víťazom Matejom Tóthom), ktorú škola realizovala v spolupráci s KALAZANS o. z. a s finančnou podporou Ministerstva obra-

ny Slovenskej republiky v rámci dotačného programu. Samotnej výstave predchádzala starostlivá príprava návrhov, ktorá v sebe zahŕňala spoznávanie slovenských ľudových vzorov, čipiek, oblečenia, oboznámenie sa s ľudovými tradíciami.

Žiaci usilovne pracovali nielen na vyučovaní počas výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a techniky, ale aj v záujmovom útvere s výstižným názvom: Krúžok šikovných rúk.

Návrhy (priam na profesionálnej úrovni) vytvorili i študenti Piaristickej strednej odbornej školy študujúci odbor grafik digitálnych médií.

Samotní účastníci výstavy skonštatovali, že by si oblečenie, ktoré bolo na výstave prezentované, isto kúpili.

Text: Anežka Kútiková

Foto: Ján Hríb SchP

Vďaka za 20 rokov v Bartolomejčatách

„Hudba je jazyk, ktorý Boh vybral, aby ním hovoril k nášmu srdcu. Spievať Bohu znamená nechať sa premeniť zvnútra... vyjadrovať našu vieru vo vzkrieseného Ježiša a túžbu ohlasovať ho. Naším spevom chceme preniesť to, čo máme vnútri, cez to, čím každý z nás je. Kľúčové slovo má Láska... naša snaha sa rodí z potreby vyrozprávať naše skúsenosti s Láskou prostredníctvom hudby, ktorá pomáha človeku znovuobjaviť Božiu lásku.“ (SALES SOUND SYSTEM, Catania, Taliansko)

Tieto slová, ktoré som objavila u saleziánov minulý rok na Sicílii, sa veľmi dotýkajú môjho srdca. Dokonale vyjadrujú, čo pre mňa znamená hudba rozličných interpretov či skupín, ktorých spája viera a dôvera v Boha. A pravdaže, tieto slová vyjadrujú, čo pre mňa osobne znamená byť súčasťou zboru Bartolomejčatá.

Dajú sa oslavovať rôzne výročia - ale 20 rokov spievania v zbere? Nuž, v mojom prípade to tak je. 2.1.1998 - 2.1.2018. Nie je to z bezdôvodnej nostalgie. Cez ľudí, ktorých som tu spoznala, som stretla Ježiša, živého Priateľa a Lásku...

V tej súvislosti je tento môj článok zároveň poďakovaním. Cítim obrovskú vďačnosť za nádhernú cestu plnú hudby, ktorou ma za tie roky môj dobrý Pán viedol, za každého jedného človeka, ktorého som stretla v našom zbere a farnosti. Ďakujem dnes aj za tak trochu znepokojivú slobodu, keď ma neskôr ako láskavý Učiteľ nechal ísť vlastnou cestou, hoci to znamenalo, že som sa túlala ďaleko od Neho... i za to, že mi pomohol vrátiť sa k SVETLU.

„Pán je moje SVETLO a moja spása, koho sa mám báť?“ (Žalm 27)

„Som jeden z tých, čo chcu kráčať za Tebou,

aj keď príde noc, na cestách svietiš mi...“ (KÉFAS - Kolko dní)

„A toto je moja cesta - perfektná vlna, kde všetko zapadá, aj keď sa to nezdá.“

(THE SUN - Onda perfetta)

„Vernosť je zámer, talent... Tieto momenty, tieto dni, tieto roky sú všetko jednoducho jeden obrovský dar; niečo, čo nie je v našom vlastníctve, ale čo nám bolo odovzdané, zverené. Nič z toho, čo sa stalo, by neexistovalo bez Lásky, ktorá všetko tvorí a chráni.“ (F. Lorenzi, z bookletu k albumu The Sun - 20)

Mária Šimurková

Bartolomejčatá v roku 1998 na výlete v Nitre

Koniec slávenia Kalazanského jubilea je zároveň začiatkom

Pri príležitosti 400. výročia založenia Zbožných škôl ako rehoľnej kongregácie a 250. výročia kanonizácie svätého Jozefa Kalazanského po celom svete Rehoľa piaristov slávil Kalazanský jubilejný rok. Od 27. novembra 2016 do 27. novembra 2017 podľa podmienok stanovených v Dekréte ku Kalazanskému jubilejnému roku bolo možné v termínoch významných udalostí zo života rehole získať i plnomocné odpustky. Slávením jubilea sa niesli tri slová: hlásať, premieňať, vychovávať.

Pred začiatkom Jubilejného roka pápež František zaslal piaristickej rodine list, v ktorom vyjadril túžbu, aby tento rok bol novými Turícami pre piaristov. „Ostaňte otvorení a pozorní na usmernenia, ktoré Duch Svätý vnuká,“ pozýval pápež. „Vo výchovnej charizme, akou je tá vaša, je možné pozorovať obrovský potenciál, z ktorého môžete mnoho ešte len objaviť.“ K výzve pripojil i osobitné apoštolské požehnanie. Ako sa podarilo naplniť tieto výzvy?

Jubilejný rok na Slovensku

Po celom svete piaristická rodina mnohými spôsobmi slávil jubilejný rok. Aj slovenská provincia vytvorila priestor na viaceré aktivity. Významným sa stal 5. október 2016 a vznik Piaristickej fraternity na Slovensku. Ďalšou aktivitou bola publikačná činnosť. Pre lepšie poznanie života i charizmy sv. Jozefa Kalazanského sa podarilo vydať niekoľko životopisných kníh, ale i reedíciu Regúl a Konštitúcií Rehole piaristov v slovenskom jazyku.

Púť po stopách Kalazanského v Ríme sa uskutočnila od 27. februára do 3. marca 2017. Zúčastnili sa jej pedagogickí zamestnanci piaristických škôl i pátri piaristi.

Počas roka sa realizovalo niekoľko umeleckých aktivít, ktoré vyvrcholili muzikálom o živote sv. Jozefa Kalazanského prezentovaného 28. marca 2017 v Nitre aj za účasti pátra generála Pedra Aguada SchP.

Prezentácia rehole a jej činnosti v médiách - v televízii a rozhlase, v printových médiách a na internete - prebiehala priebežne celým Jubilejným rokom. V Prievidzi vzniklo Námestie piaristov, slávnostne otvorené bolo 2. júna 2017.

Významným pre celú piaristickú rodinu bola kanonizácia nového svätca z radov piaristov sv. Faustína Mígueza 15. októbra

2017. Na konci slávenia jubilea 25. novembra 2017 v Trenčíne prijal kňazskú vysviacku brat Peter Valachovič SchP.

Nové výzvy

Napriek 400-ročnej tradícii si piaristická rodina uvedomuje, že stojí na prahu nových výziev. Pre všetky nové výzvy doby v službe v duchu charizmy sv. Jozefa Kalazanského Rehoľa piaristov na Slovensku vyhlásila verejnú zbierku na podporu piaristických škôl od 1. novembra 2017 do 31. augusta 2018.

„Mnohé potreby, na ktoré odpovedáte v súčasnosti, ostávajú naďalej tie isté: deti a mládež potrebujú nasýtenie chlebom zbožnosti a vzdelania, chudobní pokračujú v oslovovaní nás a spoločnosť potrebuje byť premenená podľa hodnôt evanjelia, Ježišove vyučovanie musí byť prinesené všetkým ľuďom a národom,“ uviedol pápež František v liste piaristickej rodine na začiatku jubilea.

Správy o popasovaní sa s novými spôsobmi evanjelizácie mladých a výzvami našej doby možno opäť prinesieme pri slávení nasledujúceho jubilea.

Text: Anežka Kútiková, Foto: piaristi.sk

Počas adventu sme ráno u piaristov jedli chlieb pre dušu i pre telo

Roratne sväté omše v decembri u piaristov boli naozaj netradičné. Svetielka v očiach detí žiarili v tme kostola rovnako silným jasom ako svetlo sviec z ich lampášov. Bolo tu niečo nové pre všetkých. Pre ranných návštevníkov svätých omší, ktorých vekový priemer sa zrazu dramaticky znížil, pre rodičov detí, pretože sa ráno museli premôcť, aby prišli s deťmi o niečo skôr, a samozrejme pre deti samotné, veď práve ony sa tešia zo všetkého nového a netradičného.

Iná svätá omša, v inom čase, ako sú deti v nedeľu zvyknuté, dlhý rad v kostole čakajúci na Chlieb života a po svätej omši dokonca aj prekvapenie na chodbe školy. Raňajky pre všetkých zúčastnených! Chlebíky pre telo s rôznymi nátierkami, koláče, čaj i káva pre rodičov či starých rodičov. Pri stoloch priatelia postávajúci v hlúčkoch, aby si pri raňajkách, skôr ako pôjdu do práce, vymenili zopár priateľských slov či gest. Pre mnohých - deti i rodičov - to azda bola konečne aj nová radosť ísť do školy.

Zvykli sme si sledovať duchovný program „Večera u Slováka“, no a zrazu sa celkom nečakane objavili v našom meste aj „Raňajky u piaristov“, pričom, samozrejme, nešlo o žiadnu konkurenciu. Mamičky i študenti z našej školy si ráno privstali, aby priniesli a nachystali deťom a ich rodičom raňajky. Výborná myšlienka, ako sa priblížiť životu prvých kresťanov, ktorí „*svorne zotrvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm*“ (Sk 2,46). Pokrm pre dušu i pokrm pre telo.

Len tak mimochodom mi prišla na um modlitba, ktorú prednášame Bohu pri jedle: „*Požehnaj, Pane, nás i tieto dary, ktoré sme sme požívať skrze tvojej štedrosti a daj jedlo aj tým, ktorí ho nemajú!*“ On požehnal a dal. Nech je za to zvelebený!

Text: Elena Blašková, Foto: Mária Melicherčíková

Blahoželenie

Dňa 12. januára sa páter **Marek Kotras SchP** dožíva okrúhleho životného jubilea, svojich 40. narodenín. Do ďalších rokov života mu prajeme veľa Božieho požehnania, pevné zdravie, radosť zo svojho povolania a veľa síl do všetkého, čo pre nás robí.

Vďační veriaci z Prievidze

Charita bola otvorená i počas sviatkov

Vďaka neúnavnej pomoci dobrovoľníkov mohla Charita - dom sv. Vincenta fungovať i počas vianočných sviatkov a Nového roka. V týchto dňoch sa v nej vydalo spolu viac ako 200 porcií jedla.

Prípravu jedla počas Štedrého dňa a Prvého a Druhého sviatku vianočného zabezpečoval hotel Bojnický vínny dom. Na Štedrý deň vydávali jedlo dobrovoľníci zo Spoločenstva Piar. K 60 porciám obeda dostali

ľudia v núdzi i dar od drogérie DM - balíček v hodnote 15 €.

Počas Prvého sviatku vianočného zabezpečil výdaj jedla riaditeľ charity Milan Petráš v spolupráci s pátrom Michalom Paluchom SchP. V Druhý sviatok vianočný vystriedal pátra Michala páter Marek Kotras SchP. Na Nový rok sa o varenie a výdaj jedla postarala partia dobrovoľníkov z charity.

„Vďaka štedrým darcom sme počas týchto sviatkov mohli všetko jedlo ľuďom v núdzi distribuovať zadarmo,“ povedal riaditeľ charity Milan Petráš. „Ďakujem všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli prevádzkovať charitu počas tohtoročných vianočných sviatkov.“

Text: Petra Humajová
Foto: Milan Petráš

Výročná správa Ružencového bratstva sv. Bartolomeja vo farnosti Prievidza-mesto za rok 2017

Drahí ruženčiar, chcel by som sa vám vrelo poďakovať za vašu trvalú modlitebnú aktivitu. Zvlášť moja vďaka patrí horľiteľom ruží, tzv. ružencovým matkám či „otcom“, na pleciach ktorých spočíva starosť o pravidelnú a dôslednú výmenu desiatkov i o naplnenie počtu ruže.

Počet členov

V našom ružencovom bratstve máme k 31. 12. 2017 12 ruží živého ruženca. V živom ruženci evidujeme 237 členov, vo svätom ruženci 159 členov a vo večnom ruženci 28 členov. Podľa stanov sa členovia živého ruženca zúčastňujú na spoločnom mesačnom stretnutí, ktoré sa koná v každú prvú nedeľu po prvonedeľnej pobožnosti k Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Na stretnutí sa spoločne pomodlíme, pričom modlitbu vedie vždy člen inej ruže. Ďalej si postupne preberáme stanovy a aktuálne informácie.

Taktiež blahoželáme jubilantom a ponúkame časopis Ruženec, vydávaný dominikánskym centrom. Hlavným bodom stretnutia je výmena kartičiek, ktorá sa v našom bratstve uskutočňuje spôsobom losovania.

K okrúhlym jubileám zasielame našim jubilujúcim členom blahoželania ako prejav úcty a lásky spoločenstva. V roku 2017 sme mali 41 jubilantov v živom ruženci a 33 jubilantov v svätom a večnom ruženci. Za členov ružencového bratstva sa slúžia sväté omše, za živých členov každý prvý utorok v mesiaci o 16:30 a za zosnulých každý

druhý utorok v mesiaci o 16:30. Obetné dary na týchto sv. omšiach prinášajú každý mesiac členovia inej ruže. V novom roku chceme dať slúžiť aj sväté omše k úcte Duha Svätého každý tretí utorok v mesiaci.

Aktivity

Okrem základnej modlitby ruženca podľa rozpisu ruže bratstvo zabezpečuje aj pravidelné predmodlievanie ruženca pred svätými omšami doobeda (sv. omša o 12:00) a poobede (sv. omša o 16:30) a v nedeľu doobeda a večer (sv. omša o 9:00 a 18:00). Modlitbu zabezpečuje niekoľko našich obeťavých členiek, ktoré sa striedajú podľa pravidelného rozpisu. Vždy na prvú sobotu a každý utorok sa konajú Večeradlá modlitby s Pannou Máriou.

Duchovná obnova ruženčiarov - po ročnej prestávke už XXI. ročník - sa konala ako dvojdnová 8. a 9. septembra (piatok a sobota) pri účasti cca 70 veriacich z nášho ružencového bratstva, ale i z iných farností. Konala sa vo farskom kostole na aktuálnu tému „Krása a dôstojnosť ženy“. Prednášateľom bol dp. Rudolf Bartal OCD. Z obnovy sme zabezpečili pre záujemcov zvukový záznam.

Výnimočné akcie

Z príležitosti 100. výročia fatimských zjavení sa konali v našom kostole od februára do októbra pobožnosti fatimských sobôt podľa deviatnika, vydaného rožňavským biskupstvom. Taktiež v tomto období putovala po rodinách farnosti socha Panny Márie zakúpená farským úradom. Vždy jeden týždeň v jednej rodine bola prijatá a oslávená naša nebeská Matka predpísanými modlitbami. V uplynulom roku farský úrad organizoval aj púť na fatimskú sobotu na Starých Horách od mája do októbra.

Z mimoprievidzkých aktivít naši ruženčiarci chodievajú na krížové cesty do Nitrianskeho Pravna. Konajú sa každý posledný piatok v mesiaci a v pôstnom období každý štvrtok. Niektorí členovia bratstva sa tiež

zúčastnili aj rôznych ďalších aktivít na farskej i celoslovenskej úrovni.

Volby

Ku koncu roku sa konali v ružencovom bratstve voľby, ktorá sa v zmysle stanov konajú každé 3 roky. Vo voľbách boli zvolení noví horlitelia ruží v ruži 4 - p. Švolíková, v ruži 7 - p. Balážová a v ruži 11 - p. Gregoriková. V ostatných ružiach boli opäť zvolení doterajší horlitelia. Do finančnej komisie boli zvolení doterajší členovia p. Danišová a p. Ing. Pogorielová. Po 22 rokoch skončila vo funkcii pokladníčky pani Gabriela Gromová. Aj touto formou by som sa chcel jej poďakovať za dlhoročnú obeťavú prácu v ružencovom bratstve a zaželať jej veľa zdravia a ochranu Panny Márie. Pokladníčku v nasledovnom funkčnom období bude vykonávať p. Markeová. Za horliteľa bratstva bol opäť zvolený Ing. K. Pogorielov.

Príspevky

Členovia pri odbere časopisu dávajú svoj príspevok na činnosť bratstva, čo je náš hlavný príjem. Z jednotlivých ruží boli ďalšie príspevky nasledovné: ruža 1 - 10 €, ruža 2 - 80 €, ruža 3 - 51 €, ruža 6 - 80 €, ruža 7 - 30 €, ruža 8 - 85 €, ruža 9 - 43 €, ruža 10 - 62, ruža 12 - 56 €. Pani Karaková zo sv. ruženca poskytla 50 €, p. Mráz 20 € a p. Kostková 10 €. Z vašich príspevkov sme v roku 2017 zaslali na misie 80 €, na rádio Lumen 80 €, na televíziu Lux 80 €, na televíziu Noe 80 € a pre prievidzkú Charitu - dom sv. Vincenta 150 €. Ďalej poskytujeme finančné prostriedky na kytice pre sviatky našich kňazov a na čistiace prostriedky pre upratovanie kostola. Okrem toho z ruže č. 11 poslali do televízie Lux 178 €.

Želám vám, drahí ruženčiarci, v novom roku 2018 veľa Božieho požehnania a ochranu Matky Božej, pevné zdravie a pokoj v rodinách.

Ing. Konstantin Pogorielov,
horliteľ Ružencového bratstva

Misionárska premena Cirkvi

Apoštolská exhortácia Evangelii gaudium o ohlasovaní evanjelia v súčasnom svete, 2. časť

„Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.“ (Mt 28, 19-20)

Cirkev, ktorá vychádza

Vzkriesený Ježiš posielal učeníkov, aby ohlasovali evanjelium v každom čase a na každom mieste a aby naučili ľudí zachovávať jeho prikázania, a tie sú predovšetkým prikázaniami lásky. Ako kresťania sme všetci Ježišovými učeníkmi a všetci sme pozvaní vyjsť z vlastnej pohodlnosti a použiť silu SLOVA, ktorú nevieme predvídať, na ohlasovanie evanjelia.

Pápež František vo svojom dokumente hovorí, že „*Cirkev musí prijať túto nespútanú slobodu Slova, ktoré dosahuje to, čo chce - takými formami a spôsobmi, ktoré prekračujú naše chápanie a rúcajú naše schémy*“. Zároveň zdôrazňuje, že spoločenstvo hlásajúce evanjelium pozná dlhé čakanie a apoštolskú vytrvalosť, je si vedomé prekážok, no vie napriek všetkému prinášať ovocie, je plodné. Podľa jeho slov „*cieľom učeníka nie je vyrábať si nepriateľov, ale skôr to, aby Slovo bolo prijaté a ukázalo svoju oslobodzujúcu a obnovujúcu silu*.“

Pastoračné obrátenie cirkevných štruktúr

V tejto časti exhortácie pápež prekvapivo odhaľuje svoje poznanie o postojoch veriacich k pápežským dokumentom, ktoré „*sa netešia takému záujmu ľudí ako v iných dobách a... bývajú rýchlo zabudnuté*“. Zároveň však hovorí o svojom zámere napísať Evangelii gaudium ako dokument, ktorý má „*programový charakter a podstatné dôsledky*“. Vysvetľuje, že „*Cirkev musí prehlbiť svoje poznanie o sebe samej, musí sa zamyslieť nad TAJOMSTVOM, ktoré je jej vlastné*.“ Hovorí o význame poznania Cirkvi takej, ako ju Kristus videl, chcel a miloval, svoju nevestu, svätú a nepoškvrnenú. Zdôrazňujúc vernosť ako základný postoj pre existenciu Cirkvi vyslovuje Svätý Otec slová o jej reforme, o ktorej všetci vieme a vidí-

me, že je potrebná: „*Každá reforma Cirkvi vo svojej podstate spočíva v stále rastúcej vernosti jej vlastnému povolaniu... Bez nového života a pravého evanjeliového ducha, bez vernosti Cirkvi vlastnému povolaniu sa zakrátko všetko pokazí*.“

Farnosť

„*Snívam o misijnej rozhodnosti schopnej všetko premeniť...*“ Pápež nás vyzýva k tomu, aby sme urobili všetko preto, aby sa štruktúry v Cirkvi stali viac misijnými, pričom zdôrazňuje, že základom tejto štruktúry je farnosť. „*Farnosť nie je zastaraná štruktúra; má veľkú flexibilitu a môže mať rôzne podoby v závislosti od schopností a misijnej tvorivosti svojho pastiera a miestneho spoločenstva*.“

Farnosť podľa slov Svätého Otca má byť Cirkvou žijúcou uprostred domov, má byť v neustálom kontakte s rodinami a so životom veriacich, nesmie byť skupinou vyvolených ľudí, má byť miestom načúvania Slovu, miestom dialógu, ohlasovania, štedrej lásky, miestom adorácie a slávenia. Farnosť má byť SPOLOČENSTVO SPOLOČENSTIEV.

Dnes napriek globalizácii (alebo možno práve vďaka nej) sme svedkami uzavretosti - jednotlivca, rodín, spoločenstiev. Akoby sme si všetci žili viac vo svojom vlastnom svete a „*hrali sa na svojom vlastnom piesočku*“, ako budovali s odvahou spoločnými silami zjednotení láskou lepšiu prítomnosť i budúcnosť pre naše deti. Slová Svätého Otca sú výzvou pre každého jedného z nás, pre každú veriacu rodinu a veriace spoločenstvo v našej farnosti. Stať sa misionármi tam, kde žijeme, pomáhať si navzájom, aby sa všetko okolo nás premenilo na lepší a krajší svet. Snívajme a žime spolu „*sen pápeža Františka*“.

Text: Elena Blašková

Aj toto sú Vianoce

Svedectvo

Istému pánovi nebola Cirkev blízka ani príťažlivá. Nakoľko mal zdravotné ťažkosti potreboval i odbornú pomoc, denne sme mu prichádzali dávať infúzie, aby sme zmiernili jeho bolesti.

Na Štedrý deň mi povedal: „Sestrička, vezmite ma tam k vám.“

„Do komunity? Prosím vás a čo by ste tam robili?“

„Aj modliť sa budem.“

Tak si viete predstaviť, čo musel prežívať a ako sa cítil, keď to takto povedal.

Na Nový rok som mu navrhla, že by sme sa mohli pomodliť. Ale on mi hovorí: „Ja sa neviem modliť.“ Navrhla som mu teda, že môže aspoň počúvať.

Po modlitbe mal slzy v očiach a pýtal sa: „Toto je tá omša?“ Vysvetlila som mu, čo svätá omša je. Potom sme spolu hovorili o Bohu, ktorý nás miluje, aj keď často oňho nestojíme; o tom, že naše poznanie Boha je stále nedokonale, lebo on je omnoho lepší. Hovorili sme o živote, smrti, nádeji, ktorú nám Boh prináša, o jeho добрote... Bol dojatý.

Rozlúčili sme sa s tým, že idem na svätú omšu a budem pamätať i na neho. V druhom čítaní sme práve mohli počuť: „Boh poslal do našich srdiec Ducha Svojho Syna a on volá ABBA - Otče.“ Moje srdce prenikla úžasná radosť, lebo tento človek - sirota - našiel Otca. Tento pôrod bol a je ťažký. Vlastne trvá, až kým ho daný muž neuvidí z tváre do tváre.

Jeho nájdenie a poznávanie Boha prichádza cez bolesť, chorobu, utrpenie. Tento úsek života, hoci aj bolestný, je pre tohto muža veľmi obohacujúci, prináša veľký DAR. A aj toto sú Vianoce. BOH sa chce narodiť a žiť v našom spoločenstve, v našej blízkosti. On nechce naše utrpenie, ale dokáže ho použiť pre naše dobro.

Prosím o modlitby za tohto nášho brata i za nás, aby sme boli použiteľnými nástrojmi v Božej ruke.

Sestra Gorazda,
pracovníčka mobilného hospicu Sv. Lujza
Foto: Mária Melicherčíková

Dnes na slovíčko s nemocničným duchovným Gerhardom Glazerom-Opitzom

Choroba nie je to najväčšie nešťastie

Keď pred štyrmi rokmi odchádzal preč, bolo mu ťažko. Opúšťal svoju milovanú službu v nemocnici a odchádzal doslova na „misie“ - do farnosti s početnou maďarskou národnostnou menšinou a bez možnosti venovať sa intenzívne službe, ku ktorej sa cítil byť povolaný. Dnes priznáva, že mu to poslúžilo na dobré, pretože ho táto skúsenosť v mnohých veciach posunula. A tak sa nemocničný duchovný v Bojniciach Gerhard Glazer-Opitz (47) i na svoju službu pozerá predsa len trochu inými očami ako predtým.

▪ **Začína sa nový rok. Dá sa povedať, že i vy ste nedávno zažili taký nový začiatok, hoci aj v staro-novom priestore. V júli minulého roka ste sa vrátili do služby nemocničného kňaza v bojnickej nemocnici a zároveň vám zverili farnosť v Kanianke. Aký to bol pocit, vrátiť sa späť?**

Fantastický. Najmä preto, že som pochyboval o tom, či sa mi vôbec podarí vrátiť do nemocnice, nieto ešte do bojnickej. Keďže som tu už predtým pôsobil desať rokov, prijatie zo strany zamestnancov nemocnice bolo veľmi srdečné, milé a intenzívne.

Službu v nemocnici mám teraz navyše „okorenenu“ farnosťou, čo síce nie je ideál, ale viac-menej som nemal na výber. Som teda vďačný. Som šťastný, keď idem z farnosti do nemocnice, ale i z nemocnice späť do farnosti.

▪ **Pred štrnástimi rokmi ste svoju kňazskú službu v nemocnici začínali služobne aj z pohľadu „sveta“ - ako sanitár na ODCH (oddelenie dlhodobo chorých).**

Bol v tom nejaký zámer?

Áno, pretože zo začiatku som cítil voči sebe veľký odstup najmä zo strany personálu. Nevedeli, čo majú odo mňa čakať. Hľadal som preto nejaký spôsob, ako sa k nim priblížiť. A keďže som mal opatrovateľský kurz, ponúkol som sa vtedajšiemu pánu riaditeľovi Gerlichovi ako dobrovoľník, čo on s veľkou otvorenosťou prijal. Dal mi možnosť začať pracovať na oddelení, kde bol primárom, čiže na oddelení dlhodobo chorých. Mnohému som sa tam naučil, ale hlavne som cítil, ako padajú predsudky.

▪ **V čom tie predsudky spočívali?**

V prvom rade v tom, že ľudia nevedeli, čo majú odo mňa čakať. Mysleli si, že budem na nich tlačiť a presviedčať ich, aby prijali vieru. Prípadne že sa budem prioritne venovať ľuďom, ktorí sú veriaci a patria do našej cirkvi.

▪ **Čím sa vám ich podarilo odbúrať?**

Tým, že som sa snažil - a stále sa snažím - komunikovať so všetkými úplne

obyčajne, ľudsky, nepoužívať žiadny striktné „náboženský“ jazyk. Keď prídem na oddelenie či izbu, tak sa pozdravím, predstavím, snažím sa zistiť, kto je predomnou a o čom by sa chcel rozprávať. Snažím sa prejavovať záujem o konkrétneho človeka, aby videl, že som tam preto, lebo chcem, a nie že ma tam ktosi posotil a ja tam musím byť. Dokonca ma to častokrát ťahá viac k pacientom, ktorí prvýkrát reagujú dosť odmietavo a nechcú mať s touto službou nič dočinenia. Služba kňaza v nemocnici totiž nie je len o tom, že rozdá ľuďom sväté prijímanie a prípadne ich vyspovedá. Je množstvo vecí, ktoré môžeme chorým ponúknuť - ja sa im napríklad občas snažím zabezpečiť i kultúrny program na rozptýlenie; pochodím po oddeleniach s ochotnými členmi folklórnych súborov a podobne... A predsudky padajú.

▪ **Na ODCH vás teda postupne prijali... Ako to bolo na iných oddeleniach?**

Zo začiatku to bolo dosť vtipné, pretože mnohí ľudia si mysleli, že ja som kaplán iba čisto pre ODCH a na tie iné prídem len tak občas... Čiže tie prvé mesiace boli dosť náročné a do povedomia ľudí som sa dostával len postupne. Navyše niektoré oddelenia, povedzme také psychiatrické, boli dosť háklivou pôdou aj pre mňa. Človek tam musí vedieť, ako pôsobiť, aby neublížil... Vstupoval som tam s veľkou opatrnosťou. Začal som chodiť na skupinky pre depresívnych pacientov a napokon som postúpil tak ďaleko, že som ich niekedy aj viedol.

▪ **Dá sa povedať, že prítomnosť kňaza v nemocnici ste odjakživa pokladali za veľmi dôležitú. Prečo je to tak?**

Korene to má kdesi v pozorovaní správania mojej mamy, ktorá bola a dodnes je veľmi citlivá a vnímavá na to, čo prežívajú jej najbližší, keď ochorejú, a vie sa o nich postarať. No a potom u kamiliá-

nov, ktorých som stretol v závere svojho kňazského štúdia. Nikdy som nechcel byť rehoľníkom, ale oni ako rehoľa ma oslovili. Ich názov v dlhšom slova zmysle znie Rehoľa slúžiaca chorým a niekedy ich volajú aj otcovia dobrej smrti. Možno to znie tak trochu morbidne, ale dobrá smrť je niečo, za čo sa denno-denne modlíme, trebárs už len v modlitbe Zdravas Mária. Vstúpil som teda ku kamiliánom do noviciátu a v Kremnici, kde sme pôsobili, som začal navštevovať chorých po domoch, domovoch dôchodcov, psychiatriu, charitu... Napokon som zostal diecéznym kňazom. Ale stále vnímam, že my ako Cirkev sme pozvaní slúžiť ľuďom aj konkrétne, nie len sviatostne či katechézou.

▪ **Ako vyzerá pôsobenie nemocničného kňaza v Bojniciach v súčasnosti?**

Keďže teraz mám na starosti už aj farnosť, môžem byť v nemocnici len obmedzený čas. Bývam tam teda v utorok, stredu a vo štvrtok zhruba od 9:00 do 16:00. Moje číslo sa dá nájsť na každom oddelení - a takisto letáčik s časmi svätých omší (jedna býva vo štvrtok, tú mávam ja, a druhá v nedeľu, tú máva pán kaplán z Bojníc). V kancelárii kňaza je odkazová služba, pri kancelárii zas schránka, kde sa dajú zanechať lístky s odkazmi... Čiže možností, ako ma kontaktovať, je viac. Najlepšie však je, keď ma kontaktujú príbuzní pacienta - a aj s jeho vedomím. Je to pre mňa veľká pomoc, pretože už idem za konkrétnym človekom a poznám tak trochu i jeho situáciu. Viem, kto je predomnou.

▪ **Napriek tomu, že sa o tom isto hovorí viac ako v minulosti, mnohí veriaci majú strach z prijatia sviatosti pomazania chorých a vnímajú ju skôr ako posledné pomazanie. Aký je správny spôsob nazerania na túto sviatosť?**

Pojem „posledné pomazanie“ sa dostal do povedomia ľudí preto, lebo je zara-

dená ako posledná zo sviatostí. Ľudia si teda často mylne predstavovali, že túto sviatosť majú prijať poslednú a bude s nimi koniec. Pritom to tak vôbec nie je. Chorí predsa môžeme byť aj hneď po narodení alebo v mladosti... A aj vtedy túto sviatosť môžeme prijať a neznamená to, že hneď umrieme.

Veľmi pekne to vysvetľuje Anselm Grün, ktorý sviatosť pomazania chorých nazýva sviatosťou prechodu, akýmsi mostom zo zdravia do choroby - a keď raz príde ten čas, aj z choroby ku koncu života. Niektorí si možno povedia: „No čo je to už len za most, zo zdravia do choroby...“ Ale každého jedného z nás to raz čaká. A prijatie tejto sviatosti neznamená, že v tej chorobe nutne zotrváme (ved' mnohí sa vyliečia), ale je to pomoc, aby sme to obdobie choroby dokázali zniest'.

Človeka pri udeľovaní tejto sviatosti pomazávame na čele, čím chceme vyjadriť, že má uvažovať o všetkom, čo mu Kristus a viera ponúka pre lepšie prijatie utrpenia; a pomazávame mu aj otvorené dlane, aby dostal silu chorobu prijať a zvládnuť. Neraz príde aj k uzdraveniu... Ale to nie je hlavný cieľ. Hlavným cieľom je pomôcť človeku tú chorobu prijať.

V poslednom čase začínam dosť praktizovať i to, že ľuďom ponúkam požehnanie. Nepýtam sa ich, či sa môžem za nich pomodliť, ale či im môžem položiť ruku na hlavu, plece a požehnať ich. Je to pre nich častokrát niečo nové a mnohí to prežívajú veľmi intenzívne, majú slzy v očiach... Kňazské požehnanie má svoju silu.

▪ **Ďalšou zo sviatostí, o ktorú často prosia veriaci pacienti v nemocnici, je i sviatosť zmierenia. Ak sú pacienti mobilní, prípadne sú na izbe sami, vedia si predstaviť, akým spôsobom ju prijať. Čo však v prípade, že sú imobilní a na tej izbe sami nie sú?**

Môžeme ich pomocou vozíka previezť do

nejakej inej miestnosti, kde je väčšie súkromie. Je to však dosť náročné a treba vychádzať z reality. V Šahách som napríklad svedčoval v kúpeľni - bolo si kde sadnúť a miestnosť bola uzavretá. Viac nebolo treba.

Ja však využívam i iný spôsob. Na mobile zapnem nejakú hudbu, ktorá vytvorí dostatočnú zvukovú bariéru, aby mal svedčajúci sa človek nejakú tú intimitu pre seba. Vtedy tú sved' obmedzujem čisto na to, aby sa povedalo to podstatné - a porozprávať sa o tom, čo pacienti prežívajú, môžeme i potom. Napokon, ich spolupacienti to väčšinou už aj dávno počuli. Ale je to pre nich iné, keď to majú možnosť povedať i kňazovi a ten im možno poskytne iný uhol pohľadu. A toto je základom tej duchovnej služby. Nie len povedať: „Oľutujte svoje hriechy, pomodlite sa a zbohom!“ Ale sa aj dotknúť tých miest, ktoré sú pre toho daného človeka dôležité a potrebné.

▪ **Ako je to s prijatím Eucharistie?**

Eucharistiu nosím vždy so sebou. Moje prvé kroky ráno v nemocnici smerujú do kaplnky, kde sa pomodlím - prosím Pána Boha za ľudí, ktorých stretnem, a prosím ho i o to, aby viedol moje kroky tam, kam mám ozaj ísť (lebo niekedy nemám „presný plán“ a premýšľam, kde som už dlhšie nebol). Potom vezmem Eucharistiu a vstupujem na oddelenie.

Samozrejme, začínam ponukou pacientom, že im poslúžim - častokrát i prakticky. Niekomu treba zdvihnúť operadlo pod hlavou, dať mu piť, vytukať číslo na telefóne, nakrájať mu jedlo na tanieri, s ktorým zápasí... Áno, sú to veci, s ktorými bežný človek problém nemá. Ale oni ten problém mnohokrát majú a sú na takéto služby veľmi citliví a vnímaví. Dokážu oceniť, že ten kňaz si všimne, čo práve potrebujú. Ja tam teda nemôžem ísť s predstavou rozdať čo najviac svätých prijímaní a vyspedovať čo najviac ľudí,

ale reagovať na to, čo sa v danej situácii odohráva. Ak by som tam šiel len so svojou predstavou, minulo by sa to účinku.

▪ **Mladé mamičky možno nevedia, že v nemocnici môžu dostať i požehnanie pre svoje novonarodené bábätko... Ako postupovať v takomto prípade?**

Treba sa ohlásiť sestričke na oddelení. Chodím tam len raz do týždňa (viackrát sa, žiaľ, nedá), ale to požehnanie sa tu veľmi udomácnilo. Sestrička či sanitárka mi vtedy vždy prejde celé oddelenie a som veľmi prekvapený z toho, že mnohokrát o požehnanie prosia i mamičky, ktoré nie sú katolíčky, alebo nie sú praktizujúce, pretože je im to podané tak, že ide o prejav vďačnosti Bohu za dar nového života s prosbou o pomoc a požehnanie pre ich dieťa i pre celú rodinu. Som rád, že tu sa do povedomia ľudí dostáva skutočnosť, že kňaz v nemocnici nie je len pri ťažko chorom či zomierajúcom človeku, ale stojí už pri zrode života a môže človeka sprevádzať od narodenia až po smrť - v akomkoľvek období jeho života.

▪ **Stáva sa, že vás v nemocnici oslovujú i neveriaci či hľadajúci ľudia? Ako môže nemocničný kňaz pomôcť im?**

Stáva sa to. Hoci pojmu neveriaci sa skôr vyhýbam, pretože takých je málo. Keď to aj oni sami o sebe povedia, stačí, že sa začnete s nimi rozprávať, a zistíte, že majú toho s náboženstvom a vierou spoločného toľko, až sú sami prekvapení. Zvyčajne mávajú predsudky v tých klasických veciach typu: „Ako môže existovať Boh, keď tento človek trpí, keď sú vo svete vojny a trápenia?“ Vtedy treba tým ľuďom ponúknuť aj nejaký iný pohľad na vec. A mňa to aj láka s nimi komunikovať, pretože tí naši „klasickí veriaci“ berú veci často automaticky - je to tak a tak a hotovo. Ale títo ľudia sú od toho vzdialenejší, a tak im to vrta v hlave. Kladú otázky, pri ktorých človeku behá mráz po chrbte.

▪ **V niektorých nemocniciach existuje i dobrovoľnícka služba, umožňujúca zapojiť ochotných ľudí povedzme do služby počúvania, hrania sa s chorými deťmi... Existuje takéto niečo aj v Bojniciach?**

Snažíme sa rozbehnúť dobrovoľnú návštevную službu, ktorá spočíva vo veľmi jednoduchých veciach - prejavit' záujem o pacienta, vypočuť ho, možno mu zájsť niečo kúpiť alebo inak pomôcť, odbremeniť trochu aj zdravotné sestry a sa-

nitárov... Zatiaľ je však naše zastúpenie len miniatúrne - mám na pomoc pána kaplána z Bojníc, jedného akolytu a dve dobrovoľníčky, ktoré chodia navštevovať pacientov. Čiže ak by mal niekto o túto službu záujem, môže sa u mňa prihlásiť.

▪ **Je služba v nemocnici vhodná pre každého kňaza? Alebo k nej musí mať určité vnútorné vybavenie?**

Určite nie je vhodná pre každého. Tak ako nemôže byť každý vojakom, nie každý dokáže slúžiť vo väznici, nie každý dokáže fungovať aj v nemocnici. V žiadnom prípade sa tam nesmie kňaz dávať preto, že „sa na nič iné nehodí“. Ty by bola katastrofa - trpel by nielen on, ale i všetci okolo neho.

Kňaz v nemocnici musí v prvom rade vedieť, prečo robí to, čo robí. Musí mať v sebe určitú predispozíciu a bolo by dobré aj nejaké štúdium. A mal by vedieť i to, ako veci, ktoré tam prežije, spracovať - pretože čím viac zo seba dávame, tým viac potrebujeme načerpať.

Ale to sa týka nielen kňazov, ale aj zdravotníkov. Preto ja nedám dopustiť na bojnicksú nemocnicu. Vidím ľudí, ktorí tu pracujú, vidím, čo robia, čím prechádzajú, akí sú mnohokrát vyčerpání a vyčerpaní... Ale ako personálu sa im nikto nevenuje. Nie je na to priestor, žiaľ. A títo ľudia sa denno-denne stretávajú s utrpením a nemajú to kde zložiť. Navyše o všetkom tom dobrom, čo robia, nikto nevie. Ale keď spravia chybu... Kňaz v nemocnici má byť k dispozícii aj personálu.

▪ **Ľudia, aj tí veriaci, vnímajú choroby rôznymi spôsobmi. Niektorí ako trest od Boha, iní zas v duchu hesla „Koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje.“, ktoré ich ale niekedy môže mylne držať v domnienke, že Pán Boh vlastne ani nechce, aby boli zdraví, lebo prejavom jeho lásky je utrpenie. Ako by podľa vás mal vyzerat' taký triezvy,**

realistický, vyvážený pohľad človeka na vlastnú chorobu, ktorý mu umožní neupadnúť do beznádeje?

Jeden tento pohľad je horší ako druhý. Samozrejme, sú ľudia, ktorí môžu byť na takej duchovnej úrovni, že to tak aj dokážu zobrať - koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje. Zažili lásku Pána Boha, zažili šťastie a vedia, že aj to utrpenie nemôže iné, ako pritiahnúť ich bližšie k Bohu. Ale toto nie je vec pre každého. Pán Boh nás berie individuálne, osobne, tak, ako nás stvoril. Takže pozor na extrémny.

Všetci sa bojíme choroby, utekáme pred ňou, ako sa len dá, a keď na nás príde, ťažko ju znášame. Čo ju teda pomáha zniesť? Určite sa treba chrániť odsúdenia Pána Boha typu: „Pane Bože, ty si ma teraz riadne vytrestal... Ja som nič zlé neurobil a teraz takto trpím!“ Takto to hovorí 95 % ľudí. Pritom každý z nás si má čo odtrpieť.

Keď nás postretne utrpenie, nemali by sme sa pýtať: „Prečo práve ja?“, ale skôr: „A prečo ja nie?“ Mnoho ľudí je na tom častokrát omnoho horšie ako my sami a je dobré, keď si to uvedomíme. Navyše, aj keď si to nechceme priznať, choroba je častokrát príležitosťou sa zastaviť, zamyslieť, prehodnotiť veci či usporiadať vzťahy. Pretože už keď príde to záverečné štádium života, tam už na to človek mnohokrát nemá silu. Čiže máme sa snažiť vyliečiť, ale zároveň aj usporiadať si to, čo usporiadané nemáme.

Choroba častokrát nemá byť strašiacom ani trestom, ale skôr záchrannou brzdou, varovným signálom pred niečím ďaleko horším. C. S. Lewis povedal, že utrpenie je ako Boží megafón v dnešnom hluchom svete. Pretože Boh sa nám prihovára - vychodom slnka, úsmevom dieťaťa, tým, že sme 30, niekedy aj 50 rokov zdraví... Ale to, že sme 50 rokov zdraví, je nič; keď však ochorieme a máme tri mesia-

ce nejakú chorobu, je to problém, ktorý vnímame ako Boží trest. No koľko sme od Boha dostali požehnaní, to nám uniká.

▪ **Všetky začiatky sú ťažké. Čo by ste na záver odkázali ľuďom, ktorí si musia začať zvykať na začiatky života s chorobou, prinášajúce mnohokrát i častejší pobyt v nemocnici? A čo by ste odkázali ich príbuzným?**

Sú typy ľudí, ktorí majú radi novoty, prijímajú niečo nové ako výzvu. Tí sú možno na tom trochu lepšie - zoberú chorobu ako hodenú rukavicu a idú bojovať. Viac je však ľudí, ktorí sa nových vecí boja, pretože nevedia, čo to prinesie. Chcel by som preto povedať príbuzným chorých, aby svojich blízkych neprehliadali, neobchádzali, aby sa im venovali. To je naša prvoradá úloha. Je to veľmi ťažké, pre-

tože prijať Krista v Eucharistii, vo svätej omši, v Písme, v nejakom kňazovi, ktorý pekne káže, to sa všetko dá. No prísť k človeku, ktorý je možno starý, zapácha, je častokrát nepríjemný a vôbec nie vd'ačný, to je hrdinstvo.

A odkaz pre tých, ktorí sa dostávajú do choroby - ona nie je najväčším nešťastím. Najväčším nešťastím je zostať v tej chorobe sám a bez lásky. Mali by sme preto žiť tak, aby sme si pestovali zdravé vzťahy, v ktorých vieme darovať niečo zo seba, aby sa nám raz malo čo vrátiť.

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová

Foto: Martina Humajová, archív Gerharda Glazera-Opitz

Gerhard Glazer-Opitz pochádza z Rusoviec. Za kňaza bol vysvätený v roku 1993 ako 22-ročný. Po krátkom pôsobení v Topolčanoch a v reholi kamiliánov a spravovaní farnosti v Kremnici sa stal v roku 2004 duchovným správcom Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach. V rokoch 2014 - 2017 pôsobil v Šahách a v júli roku 2017 sa opäť vrátil do Nemocnice v Bojniciach, pričom spravuje i farnosť Kanianka.

Bdejte...

4. 12. 2017

„Dobré ráno! Tak ako, vyspinkaní? Ako sa vám spalo? A spali ste sami?“ Nuž túto otázku som, priatelia, položil svojim veriacim pred týždňom na nedeľnej omši. Nevieť, čo si pomysleli, ale viem odpoveď: „Áno, sám či sama.“ Aj keď poznáme i prenesený význam spojenia spať sám či s niekým, v pravom zmysle slova spať môže človek len sám. Inak povedané, keď spíme, sme sami so sebou, nikoho nevnímame.

Myslím, že práve v tomto zmysle nám Cirkev v tomto období, v advente, bude znovu pripomínať Ježišovu výzvu: „Bdejte!“ Teda: „Nespíte!“ Nebuďte tu sami pre seba. Vnímajte ľudí vedľa seba. Ich problémy, radosti i bolesti, ich potreby a požiadavky. A pomôžte im s nimi. Nebuďte tu pre seba, ale pre druhých, milujte ľudí, s ktorými žijete, teda svojich blízkych.

Včera sme zažali na našich adventných vencoch prvú sviecu. Kiežby nám zasvietila aspoň na jedného človeka, ktorého chceme v tomto čase viac vnímať. A kiežby každá ďalšia zapálená svieca osvietila ďalšieho človeka. A kiežby symbolizovala aj nás. V zmysle že naše srdce horí pre neho, pre nich. Bola by to najlepšia príprava na Vianoce.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Biblia

11. 12. 2017

Včera sme v Katolíckej cirkvi na Slovensku slávili Biblickú nedeľu. Pripomenuli sme si význam tejto posvätnéj knihy kresťanov. A nielen ich, ale aj židov a niekoľkých iných náboženských spoločností hlásiacich sa ku „knihám kníh“. Všetci spolu si ju vážime ako Božie slovo či list napísaný ľuďom.

Na druhej strane väčšina zo 72 kníh či spisov, tvoriacich tento zväzok, priamo vo svojom názve nesie meno ľudského autora. Proroka, evanjelistu, apoštola, atď. On, ale aj mnoho iných rozprávačov príbehov, teda prenášateľov tradície, prvotných zapisovateľov i konečných redaktorov, ale i schvaľovateľov zoznamu posvätných kníh, má na tomto texte nezastupiteľný podiel. Je to totiž božsko-ludské dielo. Popri Božom úmysle či zjavení v ňom jasne vidíme i štýl a osobnosť pisateľa.

A práve v tom sa Biblia líši od Koránu, posvätnéj knihy moslimov. Ten totiž oni považujú za nadiktovaný. Napísal - presnejšie zapísal - ho síce prorok Mohamed, ale je to len Božie dielo. I preto jeho potupu chápajú inak ako my, židia či kresťania.

Práve ono pozvanie človeka do sprostredkovania Božej vôle sa mi však na Biblii úžasne páči. Je o tom, ako nám Boha predstavil náš Učiteľ, Ježiš Kristus. Ako Otca. A Otec nielen nariaduje, on chce, aby sa deti zapojili do činnosti, aby spolu s ním pracovali. Na šírení Jeho kráľovstva, i na svojej osobnej spásy. A tu sa cítim doma. Ako dieťa, ale súčasne ako dospelý, zodpovedný človek.

Otec

18. 12. 2017

Dnes by mal deväťdesiat. Ako väčšina ľudí sa tohto veku nedožil. Viac než desať rokov už nie je medzi nami. V mojom srdci však stále je, zanechal v ňom nezmazateľnú stopu. Okrem genetického predpokladu aj intelektuálny a mravno-zvykový odkaz. Ved' bol môj otec. Narodil sa za tatíčka Masaryka v prvej Československej republike. Pubertu prežil za Slovenského štátu, avšak niekoľko metrov za jeho hranicami, v Maďarsku. Dospieval po vojne v tej istej obci v obnovenom demokratickom Československu. Produktívny vek a vlastne väčšinu svojho života - ako vojak, zamestnanec, manžel či otec rodiny - prežil v Česko-slovenskej socialistickej republike. Pádu bolševického režimu, s ktorým nespolupracoval, vďaka čomu neurobil napriek svojim schopnostiam žiadnu kariéru, sa dožil až po odchode na dôchodok.

Napriek toľkým zmenám a takému tlaku na prispôsobenie mal v niektorých veciach vždy jednoznačný pozitívny prístup. Bola to viera, jeho manželka a piati synovia. Ako najmladší z nich som si to veľmi silne uvedomoval. Hoci ja som bol najmä v puberte, ale aj v prvých rokoch dospelosti často proti nemu, on bol vždy za mňa.

Dnes mám po päťdesiatke a nemám svoje deti, aj keď niektorí ma volajú duchovný otec. A uvedomujem si, aký dôležitý je skutočný pozitívny otcovský postoj.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv**: vysiela každý pondelok 5:20 hod.

Pokoj ľuďom

25. 12. 2017

Komu česť, tomu česť, pastierovi trúbu - hovorí známe príslovie, presnejšie ľudová múdrosť. Spomenul som si na ňu pri evanjeliu o pastieroch, ktoré sa väčšinou číta na polnočnej omši. Nie preto, že by tým betlehenským pastierom trúby chýbali. Viac ma zaujal spev anjelov, ktorým završili svoje poslanstvo: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“

Komu česť, tomu česť, každému, čo mu patrí, ba čo je pre neho lepšie. A tak Bohu patrí sláva a ľuďom prijímajúcim poslanstvo spásy, ba všetkým dobrým pokoj. Podľa kontextu sa zdá, že ide o pokoj ako osobnú hodnotu. O pokoj duše či v duši.

Že sa jedná o jednu z najdôležitejších vecí pre človeka, ukazuje Ježiš aj v závere svojho života, keď pri Poslednej večeri apoštolom hovorí: „Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ A jeho pozdrav po zmŕtvychvstaní je: „Pokoj vám!“ Myslím si, že v tej chvíli im prial to najlepšie či najviac, čo im chcel a mohol dať. Ved' za nich dal ľudsky najviac - svoj život.

Zdá sa však (dokonca i na Vianoce), akoby sme to nechápali, ba doslova to niekedy chceli otočiť naopak. My, ľudia, chceme slávu a Boh nech nám dá pokoj. Nech nás neobťažuje svojimi požiadavkami, prikázaniami a už vôbec nie svojou cirkvou.

Aký paradox, aký omyl v myslení... Pastieri, počúvajúc slová anjelov, sa pobrali do Betlehema a presvedčili sa, že mali pravdu. Čo keby sme tak urobili aj my?

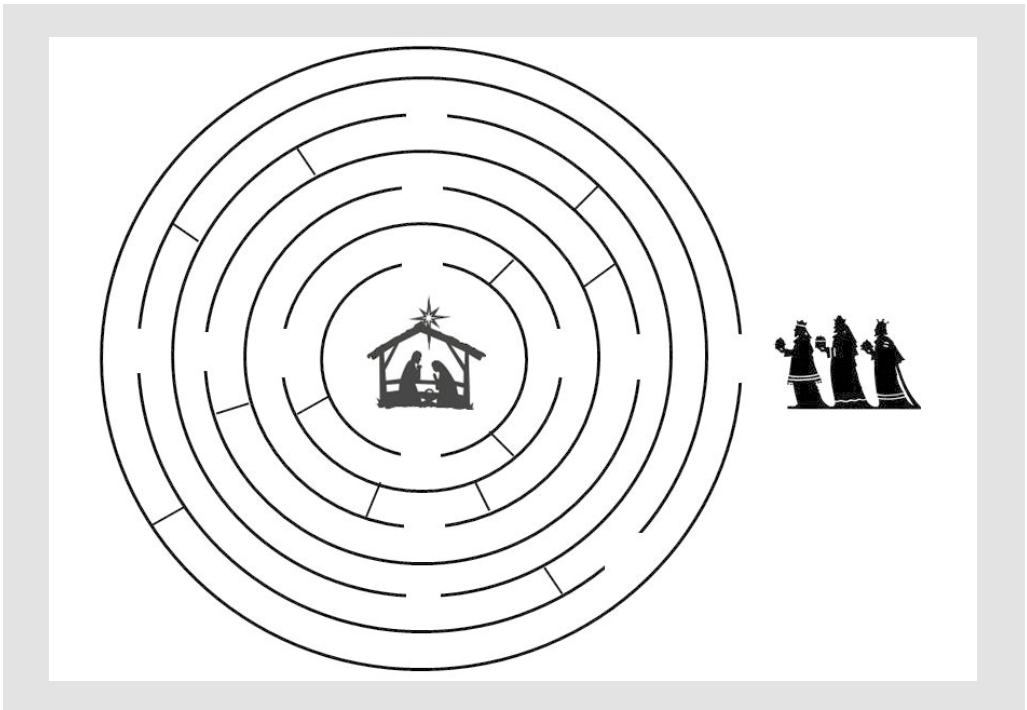

Milé deti,

dúfam, že ste mali krásne Vianoce a že Ježiško sa narodil aj vo vašich srdiečkach. Prajem vám, aby vianočná radosť pretrvala vo vás po celý rok. Okrem Vianoc sme pred pár dňami oslávili aj príchod Nového roka 2018. Skončilo sa staré, začína niečo nové. Je to čas, kedy si ľudia dávajú predsavzatia, snažia sa vo svojich životoch niečo zmeniť, začať odznova.

Na začiatku roka oslavujeme aj sviatok Zjavenia Pána, ktorý je tiež nazývaný Traja králi. Traja králi putovali za hviezdou, až kým nenašli malého Ježiška v jaslíčkách. Ich príbeh nás môže povzbudiť k novému začiatku v Novom roku. Putovať v našom živote za Ježišom.

Myslíš, že bolo jednoduché pre troch kráľov nájsť cestu za Ježiškom v jaslíčkách? Skús to v tomto bludisku. Nájdi cestu troch kráľov do Betlehema k jaslíčkám, ku Kráľovi našich srdc.

Pod' v novom roku do nového začiatku s jedným konkrétnym predsavzatím.

Hľadať Ježiša, mať ho stále v srdci a kráčať za ním.

Podobne ako traja Králi. Lebo s Ježišom pôjde všetko ľahšie. A Pán Boh z nás bude mať nesmiernu radosť.

Rubriku pre
deti pripravila
Romana
Hofmanová

Veronika Katarína Barátová: Božia vôľa, bludisko alebo cesta

Komunita Blahoslavenstiev, Liptovský Mikuláš 2017, 120 s.

Kniha vychádza z pozorovania, že kresťania dnes takmer pred každým, i najmenším rozhodnutím pátrajú po Božej vôli, pričom ju často hľadajú alebo vysvetľujú nesprávnym spôsobom. Preto predstavuje, skúma a usmerňuje najčastejšie spôsoby poznávania a vysvetľovania Božej vôle - hlavne tie, ktoré v skutočnosti znamenajú nepochopenie Boha.

Sympatická, ľahká knižka vreckového formátu je dôležitou príručkou pre život každého veriaceho človeka v dobe, v ktorej kladieme dôraz na subjektívne formovanie našej životnej cesty a chápanie zmyslu jednotlivých udalostí v jej celkovom kontexte. Ako autorka naznačuje v závere knihy, naše spôsoby „hľadania“ Božej vôle často súvisia s našou neschopnosťou žiť svoj život slobodne a zodpovedne, prípadne s problémom prijať Božiu vôľu. Tam obyčajne pramení naša stratenosť a problémy s chápaním a plnením Božej vôle.

Knižka citlivo spochybňuje mnohé naše zvyky a tradičné spôsoby myslenia a rozprávania o Božej vôli. Aj keď ich často vyslovujeme bez hlbšieho zamyslenia, ako obvyklé frázy, sestra Barátová ukazuje, aké hlboké skreslenie obrazu Boha sa za nimi skrýva. V prvom rade upozorňuje, že **sa o Božej vôli vyjadrujeme príliš ľahko**. Akoby sme zabúdali, že je pre nás v plnosti nepreniknuteľná a aký-taký obraz o nej sme schopní odhaľovať až spätne.

Autorka začína ozrejmením našich postojov k najspoločnejšiemu nástroju na poznávanie Božej vôle - Svätému písmu - a niektorých chýb, ktoré v jeho štúdiu často robíme. Pokračuje vysvetlením morálneho zla vo vzťahu k Božej vôli. Svoje úvahy dokladá mnohými príkladmi

z Písma a zo života, na ktorých ukazuje nielen to, ako naše vysvetľovanie Božej vôle nezodpovedá skutočnosti, ale aj to, koľko zla môže napáchať v našej viere, a tiež vo vzťahu k slabším veriacim.

Autorka zdôrazňuje, že nesprávny je často už náš základný postoj k Bohu a viere, keď si od Boha vymáhame poznanie Jeho vôle pre konkrétne životné situácie. Hoci samotná modlitba a skúmanie okolností sú veľmi dôležité, podľa autorky by sme nemali zabúdať na to, že **život veriaceho človeka má byť cestou učeníka**. Ježiš od svojich učeníkov vyžaduje odpútanosť od časných vecí a vzťahov a **smerevanie k hlavnému a nespochybniteľnému prvku Božej vôle: aby človek žil a dosiahol plnosť života, večný život**.

Sestra Barátová vystríha pred dnes častým uchýľovaním sa k vnášaniu magických prvkov do našej praxe viery. Podrobne preto predstavuje prirodzené prostriedky rozlišovania Božej vôle: rozum osvietený vierou, vnuknutia a vnútorné hnutia. Opisuje dôvody pre opatrnosť vo využívaní mimoriadnych prostriedkov jej rozlišovania: videní, znamení, snov, charizmatických modlitieb či manipulatívneho používania Svätého písma.

Text a foto:
Mária Suríková

Keď sa život začína od „JA“

V súčasnosti sa ľudia často zaoberajú svojim „ja“, ktoré sa bežne chápe ako „identita“ (totožnosť) jednotlivca, čiže niečo ako pretrvávajúce osobnostné črty, ktoré zabezpečujú kontinuitu v správaní človeka a tiež kontinuitu jeho účasti vo vzťahoch a v rešpektovaní skupinových ideálov. Hoci identita nie je jednotne definovaná a niektorí odborníci dokonca pochybujú, že takéto stále „jadro“ človeka jestvuje, v bežnom živote sa stala hlavným argumentom pre spokojnosť jednotlivca a legitimitu (oprávnenosť) spoločenských vzťahov a inštitúcií.

Identita

V Biblii používa výrok „Ja som, ktorý som“ (Ex 3, 14) len Boh na označenie seba samého. Ostatné významné postavy, s ktorými sa v nej stretávame, považujú seba samé za nestále a nespoľahlivé, čo je spravidla základom ich ľudskej pokory voči Bohu a východiskom snáh o vlastnú nápravu - s Božou pomocou. Budovanie Božieho obrazu v sebe je životným krédom svätcov: „Nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v Tebe.“ (sv. Augustín, Vyznania 1, 1). O tom, či vôbec, akým spôsobom a v akej podobe jestvuje nejaké (nemenné) jadro človeka, sa vo filozofii vedú spory už po stáročia.

Pojem identita si začal raziť cestu do slovníka bežných ľudí v 60. rokoch 20. storočia, a to vďaka spoločenským vedám, najmä psychológii, sociológii a antropológii, ktoré sa vo svojich výskumoch zamerali na spoločenskými situáciami podmienené identity (G. H. Mead), či na súvislosť medzi biografickým rozmerom identity a spoločenskými zmenami (E. E. Erikson). Vďaka ich poznatkom sa začali intenzívnejšie skúmať aj skupinové identity (napr. národná).

Podľa súčasného poznania tvorí základ identity uvedomelý (reflexívny) vzťah človeka k sebe samému a k svojmu spoločenskému prostrediu, v ktorom rieši predovšetkým dva problémy (P. Ricoeur): problém udržania kontinuity svojej osoby a problém odlišnosti vlastnej osoby od iných. Predpokladá sa, že identita človeka i skupín je premenlivá v čase a v spoločenských okolnostiach. „JA“ ako motor zmien

Dnes je problematika identity predmetom

skúmania všetkých spoločenských, v istom zmysle dokonca aj prírodných vied. Sociológov zaujíma najmä z dvoch hľadísk: buď sa sústreďujú na výskum skupinových/kolektívnych identít, alebo skúmajú identitu jednotlivca povýšenú na spoločenskú hodnotu. Ako sme už viackrát spomínali, práve v tomto druhom význame je identita jednotlivca aktérom v rozsiahlych zmenách moderných spoločností, pretože oddeľuje jednotlivca od spoločenských vzťahov (záleží od človeka, či toto oddelenie využije ako egoista, nemusí). Keďže však identita človeka predpokladá aj jeho vzťah k spoločnosti, mnohé z týchto zmien, ktoré spôsobujú oslabenie spoločenských vzťahov, zapríčiňujú tiež „krízu identity“. Zjednodušene povedané, keď budovanie medziľudských vzťahov kladie prehnaný dôraz na originalitu a vôľu jednotlivcov, vzťahy sa oslabujú a originalita stráca priestor na svoje prejavenie, a v konečnom dôsledku aj zmysel. Samozrejme, ide tu o nesprávne pochopené funkcie a ciele originality človeka.

Zatiaľ čo v kresťanstve môžeme funkcie originality zhrnúť pod všeobecný pojem „služiť“, v moderných spoločnostiach sa všetky sústreďujú na „byť“. V bežnej reči identita obyčajne znamená za koho sa považujem (kým som) a kým chcem byť. **Služba sa tak mení na nárok** - druhí ľudia a spoločnosť sú tu na to, aby mi umožnili, ba pomohli byť tým, kým chcem. To neznamená, že spoločnosť tiež nemôže klást nároky, no musí to robiť osobitným spôsobom: ako zvädzanie alebo terapiu.

Podľa G. Lipovetského je **zvädzanie** hlav-

ným spoločenským vzťahom, princípom celkového usporiadania blahobytných spoločností, a všeobecným procesom, ktorý ovplyvňuje spotrebu, organizácie, informácie, vzdelávanie aj mravy, a to tak, že nahrádza autoritárske a riadiace vzťahy neustálym rozširovaním osobného výberu, rozmanitosti a ponuky „samostatných programov“ vo všetkých oblastiach života. Postoj autorít a inštitúcií, ktoré kedysi vládli príkazmi, pravidlami a sankciami, sa dnes často mení na **terapeutický** (podľa vzoru psychológa - terapeuta). Vzťah medzi terapeutom a klientom sa podľa R. N. Bellaha a kol. stal modelovým vzťahom pre všetky medziludské vzťahy: od lásky alebo priateľstva ho odlišuje unikátna kombinácia blízkosti a vzdialenosti, ktorá je úplne asymetrická, keďže v centre pozornosti je jedna osoba a mimo daných okolností vzťah medzi nimi vlastne neexistuje. Osoba klienta je aktívna, zveruje sa s najsúkromnejšími vecami, zatiaľ čo terapeut povzbudzuje a usmerňuje rozho-

vor a zostáva neosobný. Autorita terapeuta vyplýva z jeho psychologických poznatkov a nie z morálnych hodnôt - nemá súdiť, ale pomôcť klientovi robiť jeho vlastné súdy. V tomto neposudzovaní je dokonca vzorom pre klienta. V takomto vzťahu nejde o vzájomné zdieľanie, ale o to, aby terapeut podporil klienta v tom, čo chce dosiahnuť. Terapeutický vzťah nevytvára priestor pre iné zdieľanie okrem komunikácie. Identita človeka nedokáže pretrvávajúť ako nezávislá od medziludských vzťahov. Odkedy však moderné spoločnosti odmietli náboženstvo a vládu Boha, popri politických ideológiách nedokázali nájsť iné smerovanie ako sústredenie sa na človeka. Tápu však v tom, kým človek vlastne je a aké miesto má spoločnosť v jeho živote. Ako jediný zvrchovaný suverén si to má vyriešiť každý sám za seba, či skôr podriadiť sa totalite aktuálneho väčšinového názoru. Každý deň poskytuje nový priestor pre hľadanie a uplatňovanie jeho identity.

Mária Suríková

Pastoračná štatistika vo Farnosti sv. Bartolomeja, Prievidza - mesto

	rok 2017	rok 2016	rok 2015
Sviatosť krstu	127	149	133
chlapci	65	78	58
dievčatá	62	71	75
- do 1 roka	97	115	95
- od 1 - 7 rokov	19	17	17
- od 7 - 14 rokov	10	11	14
- nad 14 rokov	1	5	7
rodičia cirkevne sobášení	53	89	70
rodičia bez sviatostného manželstva	74	59	63
Prvé sväté prijímanie	112	122	133
chlapci	Fk: 50, Pk:10	Fk: 49, Pk: 12	Fk: 37, Pk: 20
dievčatá	Fk: 47, Pk: 5	Fk: 48, Pk: 13	Fk: 49, Pk: 27
Sviatosť birmovania	62	86	37
Sviatosť manželstva	61	48	39
Pohreby	171	189	171
muži	84	84	75
ženy	87	105	96
zaopatrených	108	118	95
nezaopatrených	63	71	76

Stručný prehľad hospodárenia (finančných tokov) Farnosti Prievdza - mesto za rok 2017

PRÍJMY	v EUR
A) Pravidelné príjmy	30 253,86
• Zvonček - pokladničky (+ jasličky)	25 591,86
• Dary (pri omšiach a osobne odovzdané)	4 662,00
B) Ostatné príjmy	57 130,58
• Predaj periodík (Katolícke noviny)	2 787,73
• Predaj Bartolomej	4 412,20
• Prenájom (mesto, SWAN, dividendy z hory)	13 607,68
• Prenájom budovy Hviezdoslavova č. 2	36 322,97
C) Mimoriadne príjmy	29 338,16
• dotácia Mesto Prievdza	5 000,00
• dotácia Ministerstvo kultúry	3 400,00
• ofery (farské + mariánska)	10 938,16
• predaj objektu charity Bzovík - 3. splátka	10 000,00
D) Zbierky určené mimo farnosť (misie...)	14 975,68
E) Charita (jar + jeseň)	5 651,38

VÝDAJE	v EUR
A) Pravidelné výdaje - fara	9 881,95
• Kancelária, údržba budovy, služby...	3 896,71
• Mzda (reholná sestra - kancelária)	2 482,51
• Energie (plyn, elektrina, voda)	3 502,73
Pravidelné výdaje - kostoly	12 928,54
• Elektrická energia	4 474,72
• Predmetné zabezpečenie liturgie	1 596,00
• Personálne zabezpečenie liturgie	5 506,00
• Vedľajšie náklady (voda, ochrana, telefóny...)	1 351,82
B) Ostatné výdaje	19 285,65
• Nákup periodík (Katolícke noviny)	1 308,00
• Tlač Bartolomej	6 093,60
• Ostatné (banka, poistné, farský deň...)	1 163,26
• Hviezdoslavova 2 (energie, mzdy, daň...)	10 720,79
C) Mimoriadne výdavky	60 092,00
• Náklady na Mariánsku púť	2 500,00
• Posudky Mariánsky kostol (vlhkosť, statika, reštaurovanie)	7 592,00
• Farnosť Handlová - pôžička	50 000,00
D) Odvedené zbierky (mládež, seminár, misie....)	14 975,68
E) Charita (jar + jeseň)	5 651,38

Rozdiel príjmy - výdavky: + 14 534,46

Viazanosť:

Stav: pokladňa 381,15
účet 50 127,54charitatívne účely: 30 000,00
Mariánsky kostol: 15 986,00
Fond údržby Hviezdoslavova: 20 000,00

Stručný prehľad hospodárenia (finančných tokov) piaristického Kostola Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie za rok 2017

PRÍJMY		v EUR
A) Pravidelné príjmy		14 572,76
• Zvonček - pokladničky (+ jasličky)		13 732,76
• Dary		840,00
B) Ostatné príjmy		835,93
• Predaj periodík (Katolícke noviny + časopisy)		835,93
C) Mimoriadne príjmy		22 118,35
• ofery		12 118,73
• dotácia Ministerstvo kultúry		10 000,00
D) Zbierky určené mimo farnosť (misie...)		7 083,71
E) Charita (jar + jeseň)		1 949,85
VÝDAJE		v EUR
A) Pravidelné výdaje - kostol		14 056,85
• Elektrická energia		5 317,78
• Predmetné zabezpečenie liturgie		1 819,07
• Personálne zabezpečenie liturgie		6 920,00
B) Ostatné výdaje		3 699,20
• Nákup periodík (Katolícke noviny + časopisy)		835,93
• Ostatné (poplatky, poistné, zabezpečenie)		2 863,27
C) Mimoriadne výdaje (rekonštrukcie a reštaurovanie)		14 301,18
D) Odvedené zbierky (mládež, seminár, misie....)		7 083,71
E) Charita (jar + jeseň)		1 949,85
Rozdiel príjmy - výdavky:	+ 5 469,81	Stav: pokladňa
		1 198,53
		účet
		48 522,38

POZVÁNKA

na XVIII. farský ples

3. 2. 2018
o 19.00 hod.

Farská rada v spolupráci s Rímskokatolíckym farským úradom Prievidza - mesto Vás pozýva na XVIII. farský ples, ktorý sa uskutoční v sobotu 3. februára 2018 o 19.00 hodine v Kultúrnom dome v Necpaloch.

Pre účastníkov plesu je okrem občerstvenia pripravený aj kultúrny a spoločenský program. Do tanca hrá hudobná skupina Necpalanka.

Vstupenky v hodnote 20 € si môžete zakúpiť každú stredu od 17.00 do 17.30 hod. do 31.1.2018 v sakristii farského kostola.

XVIII.
FARSKÝ
PLES

Kontakt: mobil: 0905 951 854, e-mail: petras.milan@gmail.com

Nútený neustále začínať

Blahoslavený Honorát Kazminsky

Najprv v osobnom, potom i v rehoľnom živote. Bl. Honorát Kazminsky bol nútený neustále sa prispôsobovať zmenám, ktoré prinášali jeho životné okolnosti i politická situácia v Poľsku, existujúcom v tých časoch už iba vo forme zemepisného pojmu pod nadvládou Ruska. Napriek tomu sa nikdy nevzdal. Skôr hľadal nové spôsoby, ako fungovať ďalej.

Bl. Honorát (vlastným menom Václav) Kazminsky sa narodil 16. októbra 1829 v Biale Podlaskej. Pochádzal zo zbožnej rodiny architekta a sám sa v štúdiách vybral po stopách svojho otca. Lenže vo Varšave pod vplyvom osvietenstva a ateistického prostredia v priebehu jedného roka stratil všetku svoju vieru. Stal sa z neho ateista.

Návrat k viere

Situácia sa zmenila v roku 1846, keď bol Honorát uväznený kvôli podozreniu z činnosti v zakázanej politickej organizácii. Vo väzení dostal týfus a prežíval ťažké chvíle na hranici života a smrti. To ho priviedlo späť k viere. A hoci sa obával trestu smrti, na svoje prekvapenie bol napokon z väzenia prepustený.

Honorátov život nadobudol úplne nové obrátky. Vstúpil do kláštora ku kapucínom a v roku 1852 bol vysvätený za kňaza. Začal pôsobiť ako profesor rečníctva a teológie. Bol obľúbeným spovedníkom konvertitov, ktorí podobne ako on prijali katolícku vieru. Stal sa takisto členom provinčnej rady a predstaveným varšavského kláštora. Venoval sa vedeniu skupín členov živého ruženca, navštevoval chorých i väzňov, ktorých na základe vlastnej skúsenosti dokázal veľmi dobre pochopiť. Staral sa tiež o to, aby sa aktívni veriaci viac venovali charitatívnej a sociálnej činnosti.

Nebezpečenstvo zrušenia

V roku 1863 sa situácia v Poľsku zmenila. Po neúspešnom povstaní Poliakov sa Rusi rozhodli skúsiť oddeliť poľskú cirkev od Ríma a začleniť ju do pre nich lepšie ovládateľnej pravoslávnej cirkvi. Z toho dôvodu boli vydané zákony, ktoré zakazovali rehoľníkom vykonávať ich apoštolskú a prijímať novicov. Rehoľné rády mali postupne úplne zaniknúť.

Honorát však namiesto zúfania si začal hľadať nové cesty, ako rehole zachovať. Využíval na to najmä mariánsku úctu a tretí františkánsky rád. Tých, ktorí chceli vstúpiť do rehole, nabádal žiť evanjelium vo svojom každodennom živote bez habitu a bez kláštora, skryte. Za vzor im dával Svätú rodinu, ktorá tiež žila vo svete skrytým spôsobom života. V jeho spovednici dostávali konkrétnu podobu viaceré inštitúcie, ktoré sa stali predchodcami súčasných sekulárnych inštitútov.

Služba písaného slova

Keď Honorát v roku 1905 stratil sluch a začali ho trápiť choroby, našiel nový spôsob, akým slúžiť druhým - celé dni sedel za písacím stolom a viedol bohatú korešpondenciu so svojimi duchovnými deťmi. Napísal ale aj približne sto diel venovaných asketike, mariológii, hagiografii, kazateľstvu... Do svojho denníka si zapísal: „Od prvého okamihu môjho

vstupu do rádu som mal plán: umožniť ľuďom, aby poznali Božiu lásku.“ A túto túžbu sa snažil naplňať celým svojím životom.

Honorát Kazminsky zomrel 16. decembra 1916 ako 87-ročný v povesti svätosti. Pápež Ján Pavol II. ho vyhlásil za blahoslaveného v roku 1988. Pri tejto príležitosti povedal: „Otec Honorát nám ukazuje, ako je treba rozlišovať znamenia časov, ako treba v zhode s Božou vôľou pracovať a vytrvať v ťažkostiach; učí nás riešiť ťažké problémy v duchu evanjelia a pomáhať ľuďom v ich potrebách. Podobne ako Syn človeka prišiel nie na to, aby ho obsluhovali, ale aby slúžil.“

vat' a vytrvať v ťažkostiach; učí nás riešiť ťažké problémy v duchu evanjelia a pomáhať ľuďom v ich potrebách. Podobne ako Syn človeka prišiel nie na to, aby ho obsluhovali, ale aby slúžil.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; www.catholica.cz, www.kapucini.cz

Foto: www.zakony-zenskie.pl

Oznámenie dňa Veľkej noci

Milí bratia a sestry,

Pánova sláva sa nám zjavila a vždy sa bude zjavovať medzi nami, až kým on sám nepríde. V rytmoch a striedaní času si pripomínáme a prežívame tajomstvá spásy.

Centrom celého liturgického roka je posvätné Trojdnie ukrižovaného, pochovaného a vzkrieseného Pána, ktoré vrcholí v nedeľu na Veľkú noc - v tomto roku **1. apríla**. V každú nedeľu, ktorá je Veľkou nocou týždňa, svätá Cirkev sprítomňuje túto veľkú udalosť spásy, v ktorej Kristus premohol hriech a smrť.

Z Veľkej noci pramenia všetky sväté dni: začiatok Pôstneho obdobia - Popolcová streda 14. februára, Nanebovstúpenie Pána 10. mája, Zoslanie Ducha Svätého 20. mája, Prvá adventná nedeľa 2. decembra.

Aj na sviatky svätej Božej Matky, apoštolov a svätých i pri Spomienke na všetkých verných zosnulých Cirkvi putujúca na zemi ohlasuje Veľkú noc svojho Pána.

Kristovi, ktorý bol, ktorý je a ktorý príde, Pánovi času a dejín neprestajná chvála na veky vekov. Amen.

Direktórium 2018, Vydavateľstvo SSV

.....
Zároveň oznamujeme, že Necpalské hody sa budú konať ako zvyčajne na slávnosť Nedele Dobrého Pastiera, tento rok 22. apríla. Prvé sväté prijímanie bude u piaristov 6. mája, vo farskom kostole 13. mája a na Zapotôčkoch 20. mája. Birmovka bude 27. mája. Prievidzská púť na Mariánskom vršku je naplánovaná na 18. a 19. augusta.

Spomienka

Len kyticu kvetov na hrob môžeme dať, tichú modlitbu odriekať a s láskou na teba spomínať.

Dňa 9. januára 2018 by sa dožil 90 rokov **Ing. Valent Šovčík** z Prievidze-Necpál.

Všetci, ktorí ste ho poznali a mali radi, venujte mu tichú spomienku.

Smútiaca rodina

Farská kronika

od 26. novembra do 30. decembra 2017

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Sara Gatialová
Jaromír Ďurina
Klára Palajová
Kristián Rafael
Terézia Tomová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Ludmila Balážová, 80 r.
Ján Herchel, 89 r.
Helena Pišová, 61 r.
Ján Mokrý, 72 r.
Marta Ludrovská, 81 r.
Daniela Haviarová, 55 r.
Dominik Šimurka, 69 r.
Melánia Huliaková, 99 r.
Marta Belianová, 58 r.
Mária Černáková, 89 r.
Viliam Gross, 61 r.

Redakcia časopisu vyprosuje všetkým čitateľom Bartolomeja Božie požehnanie, láskavé srdcia a dobré zdravie, aby bol rok 2018 v našej i okolitých farnostiach naplnený porozumením, radosťou zo spoločenstva a budovania Božieho kráľovstva už tu na zemi.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko

tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Vladimír Slovák, Marián
Husár, Ján Jáger, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Pytlová,
Mária Suríková

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01

web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1 - Silvia Kobelová

str. 2 - Mária Melicherčíková, Ján
Jáger, Michaela Voskárová, Petra
Humajová

str. 3 - Mária Melicherčíková

str. 30 - Štefan Kollár

str. 31 - Lucia Humajová, Štefan Kollár

str. 32 - Alojz Vlčko

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o.

Náklady na tlač:

cca. 0,40 €

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.

Rukopisy nevraciamy.

Polnočná svätá omša 24. decembra 2017 a slávnostná vianočná omša 25. decembra 2017
v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi

Svätá omša za mesto Prievidza a požehnanie Mestského úradu, 6. január 2018

